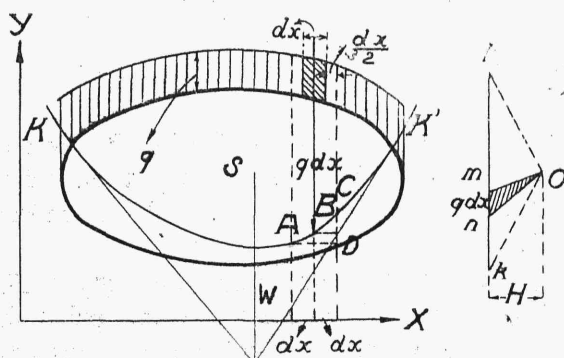

4. Krzywa sznurowa.

O ile wszystkie siły danego układu są do siebie równoległe i znajdują się od siebie w odległościach nieskończenie bliskich, czyli, o ile mamy do czynienia z siłami ciągłymi, wówczas wielobok sznurowy przechodzi, w tak zwaną, krzywą sznurową. Obciążenie, przypadające na jednostkę długości pewnej bryły nieważkiej S oznaczamy przez q , które może być w ogólnym wypadku uważane za funkcję obu współrzędnych x i y lub też tylko jednej z nich (rys. 30).

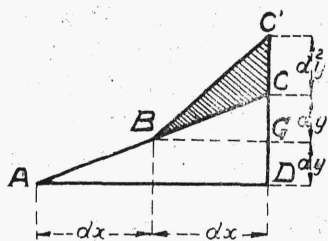

Rys. 30.

Krzywą sznurową znajdujemy, jako wielobok sznurowy KK' szeregu nieskończenie małych ciężarów $q dx$, odpowiadający pewnemu biegunowi O (rys. 30 b). Ryśunkowo zadanie to możemy wykonać zastępując nieskończenie małe odcinki dx przez małe odcinki o długości skończonej.

Równanie krzywej sznurowej dla osi współrzędnych, przedstawionych na rys. 30, ustawiamy w następujący sposób.

Bierzemy na krzywej punkt B oraz dwa nieskończenie do niego bliskie punkty A i C . Załamanie ABC , jako fragment wieloboku sznurowego o nieskończenie małych bokach, przedstawiamy w skali nieskończenie wielkiej i w skażeniu oddzielnie na rys. 31. Siła $q dx$, przechodząca przez punkt B , przedstawiona jest na wieloboku sił (rys. 30 b) zapomocą odcinka mn . Proste AB i BC , jako boki wieloboku sznurowego, obejmującego siłę $q dx$ są równoległe do prostych om i on , odpowiednich promieni wieloboku sił.

Rys. 31.

Ponieważ pozatem bok $C'C$ trójkąta $C'BC$ (rys. 31) jest równoległy do boku mn trójkąta mOn , więc wymienione trójkąty są do siebie podobne. Odcinek $C'C$, jako przyrost nieskończenie małej długości dy , równa się d^2y , wobec czego z podobieństwa trójkątów $C'BC$ i mOn wynika, że

$$\frac{d^2y}{dx^2} = \frac{qdx}{H} \quad (1)$$

gdzie H jest to, tak zwana, odległość biegunowa (rys. 30 b).

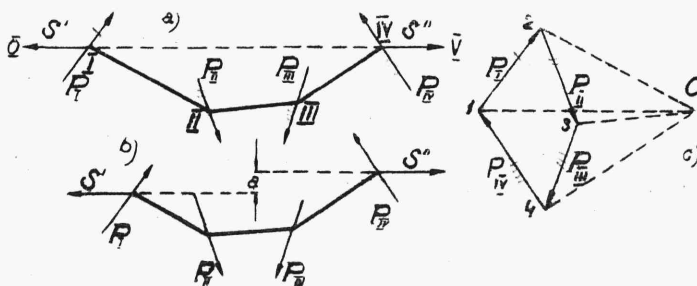
Stąd dochodzimy do równania następującego:

$$\frac{d^2y}{dx^2} = \frac{q}{H} \quad (2)$$

które zadanie nasze wyczerpuje. Wstawiając w równanie (2), zamiast q , odpowiednią funkcję współrzędnych, możemy równanie to zcałkować i znaleźć kształt krzywej, odpowiadającej danemu obciążeniu. To zadanie będzie rozwiązane w teorii łuków (rozdz. XIII, 11).

5. Wykreślne oznaki równowagi.

Aby bryła znajdowała się w stanie równowagi, pod działaniem pewnego układu sił, potrzeba, aby wielobok tych sił był zamknięty (por. § 1 tego rozdz.). Nie jest to jednak dostateczny warunek równowagi.

Rys. 32.

Bierzemy np. układ sił P_I P_{II} P_{III} P_{IV} (rys 32 a), działający na bryłę B (nieuwidocznioną na rysunku). Wielobok sił jest tu zamknięty (rys. 32 c). Z pośród promieni tego wieloboku promienie OI i $O5$ muszą się pokrywać, gdyż początek wektora P_I pokrywa się z końcem wektora P_{IV} . Wobec tego na wieloboku sznurowym boki $\overline{OI}$ i $\overline{IVV}$ będą do siebie równoległe. Wiadomo (§ 3 niniejszego rozdziału), że skrajne boki wieloboku sznurowego dają nam kierunki dwóch sił S' i S'' , stanowiących układ równoznaczny z układem P_I P_{II} P_{III} P_{IV} . W razie więc równowagi bryły siły, o któ-